



ПОСТАНОВЛЕНИЕ

30.12.2022

п.г.т.Алексеевское

КАРАР

№ 579

Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының 11.11.2019 ел, № 523 «2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» карарына үзгәрешләр кергү турында

Районның мәдәниятен һәм сәнгатен үстерү, тарихи-мәдәни мирасын саклау, музейларны комплекслы үстерү, китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү, районның милли мәдәниәте традицияләрен саклап калу өчен шартлар тудыру, үзешчән сәнгать коллективларының һәм башкаручыларының, рәсем һәм декоратив-гамәли сәнгать осталарының ижади мөмкинлекләрен гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру, шулай ук балаларга һәм яшьләргә эстетик һәм әхлакый тәрбия бирү, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында яшә талантларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру максатларында

карап бирәм:

1. Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының 11.11.2019 ел, №523 «2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» карарына түбәндәге үзгәрешләр кертергә:

программа исемендә «2020-2024» саннарын «2020-2025» саннары белән алыштырырга;

Программа Паспортында:

«Программаның исеме» юлында саннар «2020-2024» юлында «2020-2025» саннары белән алыштырырга;

«Программаны гамәлгә ашыру сроклары» юлында «2020-2024» саннарын «2020-2025» саннары белән алыштырырга;

«Финанслау чыганакалары һәм күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «2020-2025 елларга программаны тормышка ашыруга финанслау күләме 2466720 сум күләмендә планлаштырыла.»;

исемдә «2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын гамәлгә

ашыру буенча чаралар Планы «2020-2024» саннарын «2020-2025» саннары белән алмаштырырга;

4 нче графада «2020-2025 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын гамәлгә ашыру буенча чаралар планын үтәү (еллар) сроклары» нда «2020-2024» саннарын «2020-2025» саннары белән алмаштырырга;

муниципаль программа паспортын яңа редакциядә бәян итәргә (1 нче кушымта);

«2020-2025 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын гамәлгә ашыру буенча чаралар планын яңа редакциядә (2 нче кушымта) бәян итәргә.

2. Әлеге карарны Алексеевск муниципаль районының «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Е.А. Хәмзинага йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе



О.А. Гайнуллин

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының 30.12.2022 № 579 карарына 1 нче кушымта

«2020-2025 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасы

Программа паспорты

Программа исеме	«2020-2025 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасы (алга таба-Программа)
Программаның Эшлөүче	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлгегә
Программаның Максатлары	Татарстан Республикасы халкының мәдәният, сәнгать, кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру. Татарстан Республикасы халкы һәм кунаклары өчен мәдәният учреждениеләрененң кызыксындыручанлыгын арттыру.
Программаның бурычлары	Мәдәният һәм сәнгатьне үстерү өчен шартлар тудыру, районның тарихи-мәдәни мирасын саклау. Музейларны комплекслы үстерү. Китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү, гражданның мәгълүмат һәм белемнәргә ирекле үтәп керүне тәмин итү, шулай ук китапханәләрдә сакланучы милли мәдәни мирасын саклау, китапханә өлкәсендә район халкының агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү, китапханә учреждениеләрененң имиджын күтәрү юлы белән китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү. Районның милли мәдәниәте традицияләрен саклап калу. Районның үзешчән сәнгать коллективлары һәм башкаручылары, сыелы һәм декоратив-гамәли сәнгать осталарының ижади мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыру. Кино тармагының тотрыклы үсешенә ирешү. Балаларга һәм яшьләргә эстетик әхлакый тәрбия бирү өчен шартлар тудыру, районның яшь талантларына ярдәм итү.

	<p>Мәденият учреждениелеренең матди-техник базасын ныгыту. Мәденият учреждениелерен югары квалификацияле белгечләр белән тәэмин итү. Мәденият хезмәткәрлеренең социаль-икътисади проблемаларын хәл итү.</p>
<p>Программаны тормышка ашыру сроклары</p>	<p>2020-2025 нче еллар</p>
<p>Бүлекләр исемлеге</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Һөнәри сәнгатькә һәм һөнәри иҗатка адреслы ярдәм күрсәтү. 2. Мәдәни мйрас объектларын дәүләт тарафыннан яклау һәм саклау. 3. 2020-2024 елларга музейларны һәм музей фондын үстерү 4. Сәләтле балаларга һәм яшьләргә ярдәм итү, сәнгать һәм һөнәри белем бирү системасын алга таба үстерү 5.Китапханә эшен модернизацияләү һәм китапханә фондын үстерү. 6. Милли мәдениятне саклау һәм үстерү. 7. Кинематография, прокат һәм кинофильмнар күрсәтүне үстерү. 8. Мәденият өлкәсендә бюджет чараларын кулланыуның нәтижәләлеге арттыру, мәденият өлкәсенә өстәмә ресурслар җәлеп итү өчен шартлар тудыру. 9. Милләтара мәдәни хезмәтәшлекне алга таба үстерү һәм милли - мәдәни җәмгыятьләр Һәм автономияләр белән мөнәсәбәтләрне җайга салу. 10.Мәденият һәм сәнгать хезмәткәрлеренең квалификациясен күтәрү, муниципаль мәденият учреждениеләре хезмәткәрлеренә социаль ярдәм күрсәтү.
<p>Финанслау күләмнәре һәм чыганақлары</p>	<p>Программаны финанслау республика бюджеты һәм Алексеевск муниципаль районы бюджеты, бюджеттан тыш чыганақлар хисабына башкарылачак. 2020-2025 елларга программаны тормышка ашыруга финанслау күләме 2466720 сум күләмәндә планлаштырыла.</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре</p>	<p>Районнын социаль-мәдәни үзгәртеп коруларында мәденият, сәнгать учреждениелеренең ролен арттыру. Район халкының интеллектуаль әхлакый һәм иҗади потенциалын күтәрү. Районнын мәдәни ихтыяжларын канәгатләндерү, шулай ук үзешчән халык иҗагын үстерү.</p>

	<p>Ижади коллективлар санын 10% һәм анда катнашучылар санын 20% ка арттыру, чаралар санын 20% ка арттыру, тамашачыларны 30% ка, киносеансларга йөреш 10% ка, алардан тулай жыемны 10% ка арттыру.</p> <p>Музейларга йөрешне 50% ка кадәр арттыру, музей фондын 35% ка.</p> <p>Үзекләштерелгән китапханәләр системасының бердәм мөгълүмат системасын үстерү һәм һәркем файдалана алырлык китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү</p> <p>- үзекләштерелгән китапханәләр системасы китапханәләренә сайтлары санын 100% ка кадәр арттыру.</p> <p>-күлчөктә ҮКС бердәм электрон каталогын үзекләштерелгән рәвештә һәм һәр авыл китапханәсендә тулыландыру.</p> <p>- бердәм уку билетлары буенча хезмәт күрсәтелә торган укучылар санын 100% ка кадәр арттыру.</p> <p>- электрон документларны ҮКС китапханәләренә эш практикасына кергү.</p> <p>-үзекләштерелгән китапханәләр системасы фонды комплектациясен 50% ка, бер укучыга китаплар белән тәмин ителешне 25% ка, бер кешегә 20% ка кадәр арттыру.</p> <p>Балалар сәнгать мәктәбе укучылары контингентын 15% ка арттыру.</p> <p>Мәдәният өлкәсендә кадрлар потенциалын 15% ка үстерү.</p>
<p>Программаны башкаручылар</p>	<p>Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлгеге</p> <p>Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының учреждениеләре:</p> <p>- МБУ «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының район мәдәният йорты»;</p> <p>-МБУ «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Үзекләштерелгән китапханәләр системасы»;</p> <p>-МБУ «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы исемендәге Туған як музей»;</p> <p>-ТР Алексеевск муниципаль районы киноучреждениесе</p> <p>-Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Алексеевск балалар сәнгать мәктәбе» МБМУ</p> <p>Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының финанс-бюджет палатасы</p> <p>Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Мәгариф бүлгеге</p> <p>Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Яшьләр эшләре һәм спорт бүлгеге</p> <p>Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының социаль яклау бүлгеге</p>

	<p>Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының инфраструктура үсеше бүлеге</p> <p>Программаны тормышка ашыруның нәтижеләлеге бәяләү</p> <p>Программаны тормышка ашыруның нәтижеләлеге үз эченә ала:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Алексеевск муниципаль районы халкының мәданият өлкәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфаты белән казегать булу дәрәжәсен күтәрү -мәдени-ял чараларында катнашучылар санын арттыру -музей учреждениеләренә йөрешне арттыру һәм музей фондын арттыру -китапханәләрдә китапханә хезмәте күрсәтү буенча халык санын, китапханәгә йөрүчеләрнең санын һәм китап бирү санын арттыру -мәдени мирас объектларын теркәү һәм паспортлаштыру -кино күрсәтүне арттыру -балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләрендә белем бирү процессының сыйфатын күтәрү; -түләүле хезмәтләрне арттыру
<p>Программа үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыруны координацияләү һәм контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра</p>

Проблеманың эчтәлеге, аны хәл итүне программа методлары белән нигезләү

Алексеевск муниципаль районы район территориясендә яшәүче гражданның үзенчәлеген саклап калып, милли мәдәниятне, телне үстерү өчен шартлар тәэмин итә алырлык бай мәдәни потенциалга ия.

Районда 46 клуб учреждениесе, 33 китапханә 291763 данә китап фонды, ике филиалы булган Туган як музей эшли: Үз фондларында - 25552 экспонат саклаучы, Сугышчан Дан музей һәм С. Баттал исемендәге Олы Тигәнәле музей, Биләр Дәүләт тарих-археология һәм табигый музей тыюлыгы, укучылар контингенты 232 кеше булган балалар сәнгать мәктәбе, «Кама» кинотеатры, 23 тарихи, мәдәният һәм архитектура һәйкәле, 1 сә Федераль әһәмияткә ия, 93 сә республика әһәмиятендәге, 23 сә жирле әһәмияттәге.

Район китапханәләре тарафыннан 18257 кешегә хезмәт күрсәтелә, бер укучыга 16 данә китап, бер кешегә 11,2 данә китап тәкъдим ителә. Музей учреждениеләре 8000гә якын кешегә хезмәт күрсәтә, кино күрсәтү 739 сеанс тәшкил итә, аларда 3754 тамашачы булды. Районда 104 иҗат коллективы эшли, аларда 1505 кеше шөгыйльләнгән, жиде коллектив «Халыкныкы» исеменә лаек булды. Халыкка мәдәни хезмәт күрсәтү белән 179 кеше шөгыйльләнгән, клублар буенча белгечләр белән тәэмин ителеш-60,9%, китапханәләр 62%, Музейлар 50 %, педагоглар 100% тәшкил итә. Клуб учреждениеләрендә кадрларның агымы 3,6 %, китапханәләрдә 2% тәшкил итә. Белгечләрнең уртача айлык хезмәт хакы 27950 сум тәшкил итә.

Әмма мәдәният учреждениеләренең матди базасы түбән кала һәм бу халыкның мәдәни ихтыяжлары һәм аларны канәгатьләндерү мөмкинлекләре арасындагы аерманы арттыра. 16 мәдәният учреждениесе капитал ремонтка мохтаж. Күпчелек биналарның физик тузганлыгы 60 проценттан артып китә, ә жиһазларның тузуы 70 процентка җитә. Клуб учреждениеләре 48% ка тавыш көчәйтү аппаратурасы, 24% - ка жиһазлар һәм техник чаралар, 30% - ка сәхнә костюмлары белән тәэмин ителгән. Бу уздырыла торган чаралар һәм күрсәтелә торган мәдәни хезмәтләр сыйфатына йогынты ясый.

Планлы капитал ремонт һәм яңа цифрлы 3D-жиһазлар урнаштыру сәбәпле, кинотеатрда яңа сыйфатлы фильмнар күрсәтү мөмкинлеге киңәйдә. Шул сәбәпле кинотеатрга йөрү узган чор белән чагыштырганда артты.

Мәдәният учреждениеләренең түләүле хезмәтләрдән керемә тагында яхшырак булуына өмәт бар.

Китапханәләр эшендә иң мөһим проблемаларның берсе китапханә фондын актуальләштерү һәм сыйфатлы яңартуны тәэмин итү. Бүгенге көндә фондның тузганлыгы 90% тәшкил итә. Алексеевск үзәк китапханәсенең авыл китапханәләре бары тик 29% - ка, үзәк китапханә - 9,9%ка, ә үзәк балалар китапханәсе - 4,4% ка китаплар белән тәэмин ителә. Ел саен аларның бәясә артуга бәйлә рәвештә, вакытлы матбугат басмалары сатып алуга, бүлөп бирелә торган финанс средстволары, елдан-ел азрак сандагы газета һәм журналларга җитә.

Килеп туган хәлне анализлау күрсәткәнчә, бу проблемаларны күп кенә дәүләт, иҗтимагый, иҗади, коммерция оешмалары, учреждениеләр һәм хезмәтләр көчләрен берләштереп кенә хәл итеп була. Ә мондый хәл программа методлары белән кайбер бурычларны хәл итүне күздә тотта.

2020-2025 елларга Алексеевск муниципаль районында мәдәниятне үстерү программасы дәүләт тарафыннан районда мәдәниятне үстерүгә гарантияләнгән ярдәм күрсәтүне тәэмин итәргә; халыкның мәдәни тормышында катнашуына шартлар

тудыруны; үзешчән сәнгать ижатын үстерү; тарихи-мәдәни мирасны саклау; киноучреждениеләрне, прокатларны һәм кинофильмнарны тотрыклы үстерү; мәдәни байлыктардан файдалануны тәмин итү; Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районын дөнья киңлегенә кертү; мәдәниятне үстерүнең өстенлекле юнәлешләренә бюджет акчаларын туплауны тәмин итәргә тиеш.

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының 30.12.2022 № 579 карарына 2 нче кушымыта

«2020-2025 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын гамәлгә ашыру буенча чаралар планы

1. Һөнәри сәнгатькә һәм Һөнәри иҗатка ярдәм итү

№ т/б	Чараның атамасы	Жаваплы башкаруучылар	Үтәү сроклары (еллар)	Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сум.)					
				2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	«Созвездие-Йолдызлык» эстрада сәнгатенең Бөтенроссия яшьләр фестивалә	МБ, РМБ, ЯСТБ	2020-2025	600	700	800	800	800	800
2.	С.Батталның туган көнөнә багышланган чаралар	МБ, АЖ башкарма комитетлары	2020-2025	20	25	30	35	40	40
3.	«Татарстан – безнең уртак йортыбыз» милли мәдәниятләрнең республика бәйрәме, ТАССРның 100 елыгына, милли мәдәниятләр һәм горреф-гадәтләр елына	МБ	2020-2025	500	550	600	650	700	700
4.	ТР Язуучылар берлеге әгъзалары - жирле шагыйрьләр һәм язучыларның китапларын тәкъдир итү	МБ	2020-2025	20	25	30	35	40	40
5.	Турникетсыз атна, ТР Алексеевск муниципаль районның мәдәни-ял итү учреждениеләрендә Ачык ишекләр көннәре	МБ	2020-2025	80	85	90	95	100	100

6.	И.Шакиров,Ә.Авзалова исемдәге татар жырын башкаручыларның Халыкара фестивал-конкурсы	ТР ММ, МБ	2020-2025	80	85	90	95	100	100
7.	А.В.Катков исемендәге рус хор музыкасы ачык фестивале.	ТР ММ, МБ	2020-2025	30	35	40	45	50	50
8.	Фестиваль - конкурс-«Казан сөлгесе» — «Казанское полотенце»	ТР ММ, МБ	2020-2025	25	30	35	40	45	45
9.	Яшьләр арасында наркотикларга каршы инновацион проектларның республика конкурсында катнашу, «Сәламәт буын - көчле ил!»	МБ, РМЙ, АМЙ, АК	2020-2025	20	25	30	35	40	40
10	«Наше время–Безнең заман» эшче яшьләр ижагы ачык республика телевизион фестивалендә катнашу	МБ, АМР БК	2020-2025	10	15	20	25	30	50
11	Авыл жирлекләре территорияләрендәге муниципаль мәдәният учреждениеләре һәм аларның хезмәткәрләренең иң яхшыларны акчалага бүлүләү конкурсында катнашу	МБ	2020-2025	200	200	200	200	200	200
12	Муниципаль коллективларның ижади проектларына ярдәм итү өчен мәдәният һәм сәнгать учреждениеләренең Татарстан Республикасы Хөкүмәте грантларын алуга документлар рәсмиләштерүдә катнашуы, РФ, ТР грант ярдәме конкурсларында.	МБ	2020-2025	550	600	650	700	750	750
13	«Авыл яшьләре» Бөтенроссия конкурсында катнашу	МБ, ЯСТБ, АМЙ, АК	2020-2025	10	15	20	25	30	0

14	Онлайн конкурсларда катнашу: «Победители», «Радуга талантов», «Таланты России», «Мои таланты», «Солнечный свет» һ.б.	РМЙ, АМЙ һәм АК	2020-2025	10	15	20	25	30	40
	барлығы			2155	2405	2655	2765	2955	2955

2. Мәдени мирас объектларын дәүләт тарафыннан кадрлар һәм саклау

№ т/б	Чаралар исеме	Жаваплы башкаруучылар	Үтәү срогы (еллар)	Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сумнарда)					
				2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Алексеевск муниципаль районының күчәмсез мәдени-тарихи мирасын саклау һәм куллану. Ачыклау, өйрәнү, паспортлаштыру, консервацияләү һәм һөйкәлләрне агымдагы ремонтлау.	МБ, АЖ БК, ТЯМ, БГИАиПМЗ	2020-2025	100	150	200	250	300	350
2	Тарих һәм мәдәният һөйкәлләрен саклау буенча саклау чараларын үткөрү (күрсәткечләр, киртәләр, агымдагы ремонт һ.б.)	МБ, АЖ БК	2020-2025	200	250	300	350	400	450
3	Жимерелә торган һөйкәлләрдә консервация һәм авариягә каршы башка эшләр үткөрү: Речное, Новоспаск, Базяково, Войкино, Зур Полянка, Масловка, Караваево, Ромодан, Балахчинс, Кызыл Яр авыллары.	МБ, АЖ БК	2020-2025	400	450	500	550	600	600
	Барлығы			700	850	1000	1150	1300	1400

3. 2020-2025 елларда Музейлар һәм музей фонды үсеше.

№ т/б	Чаралар исеме	Жаваплы башкаруучылар	Үтәү вақыты (еллар)	Еллар буенча чыгымнар суммасы, мең сум.					
				2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Музей фондын төбәк тарихы буенча предметлар белән тәэмин итү	ТЯМ	2020 - 2025	20	25	30	35	40	45
2.	Музейның яңгың куркынычсызлыгы	ТЯМ	2020 - 2025	150	50	60	65	70	75
3.	Яншәдеге территорияне, ачык һавадагы мини-паркны төзекләндерү	ТЯМ	2020 - 2025	200	50	55	60	70	75
4.	Музейның техник жиһазланышы, оргтехниканы алыштыру	ТЯМ	2020 - 2025	100	55	60	65	70	75
5.	Музей коллекцияләрен реставрацияләү	ТЯМ	2020 - 2025	0	15	20	30	40	50
6.	Музей фондының сакланышын тәэмин итү (саклау-яңгың сигнализациясе системасы, видео күзәтү белән тәэмин итү)	ТЯМ	2020 - 2025	0	150	250	0	300	300
7.	Нәшрияти эшчәнлек	ТЯМ	2020 - 2025	80	40	50	100	100	100
8.	Мәдәни-агарту чаралары үткөрү	ТЯМ	2020 - 2025	20	25	40	40	30	40
9.	Туган якның өйрәнү буенча фәнни-тикшеренү эше	ТЯМ	2020 - 2025	5	6	7	8	10	12
10.	Агымдагы ремонт үткөрү	ТЯМ	2020 - 2025	500	50	500	100	600	800
11.	Хәрби дан музейның яңа экспозициясен төзү	ТЯМ	2020 - 2025	0	0	0	1000	0	3000
12.	Туган як музей экспозициясен камилләштерү һәм яңарту	ТЯМ	2020 - 2025	10	20	50	3000	30	1000
13.	Квалификация күтәрү, һөнәри эзерлек һәм республика музей берләшмәсе тормышында катнашу	ТЯМ	2020 - 2025	10	10	15	15	20	25

Барлығы:			1095	496	1137	4518	1380	5597
----------	--	--	------	-----	------	------	------	------

4. Поддержка одаренных детей и молодежи, дальнейшее развитие системы художественного и профессионального образования

№ т/б	Чаралар исеме	Жауаплылар	Үтәу срогы(Еллар)	Еллар буенча финанслау (мең сумнарда)					
				2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Бинаны һәм биналарны ағымдагы ремонтлау, кирәкле инвентарь һәм жиһазлар сатып алу	БСМ	2020-2025	50	50	50	50	50	50
2.	Музыка кораллары сатып алу	БСМ	2020-2025	0	200	200	200	200	200
3.	Ноталы һәм уку әдәбияты сатып алу	БСМ	2020-2025	20	30	20	50	50	50
4.	Хореография һәм театр сәнгате бүлекләре, хор һәм халык уен кораллары ансамбле өчен сәхнә костюмнары тегү	БСМ	2020-2025	100	100	100	100	100	100
5.	Сәләтле балаларга район ярдәмен һәм социаль яклау чараларын тәрбиәләшкә ашыру: төрле дәрәжәдәге фестивальләр, конкурслар, күргәзмәләр, балалар ижады спектакльләре үткөрү: региональ, республика, бөтенроссия, халыкара.	БСМ	2020-2025	60	60	60	60	60	60
6.	Укытучыларның педагогик осталыгы дәрәжәсен күтөрү. Укытучыларның семинарларда, педагогик осталык конкурсларында, төрле дәрәжәдәге методик эшләрдә катнашуы: региональ, республика, бөтенроссия, халыкара, шул исаптан Казан, Өлкәгә, Яр Чаллы шәһәрләрендә мастер-класслар, квалификация күтөрү.	БСМ	2020-2025	20	20	20	20	20	20

7.	Белем бирү процессының сыйфагын күтөрү. Уку сыйныфларын техник чаралар белен жиһазлау: компьютерлар, мультимедиа такталары, тавыш яздыру аппаратурасы һ. б.	БСМ	2020-2025	0	200	0	0	0	0
	Барлығы:			250	660	450	480	480	480

5. Китапханә эшен модернизацияләү һәм китапханә фондларын үстөрү.

№	Чаралар исеме	Жаваплы башкаруучылар	Үтәү вакыты (ел)	Еллар буенча финанслау (мең сумнарда)					
				2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Комплектлау һәм өстәмә комплектлау (жирле бюджет)	МБ, УКС	2020-2025	350	350	400	400	450	450
2.	Китапханә фондларын туллау (республика бюджеты); китаплар, вакытлы басмалар	ТР МК, ТР ММ	2020-2025	450	450	500	500	550	500
				200	200	250	250	300	300
3.	«Руслан» системасында электрон каталоглар булдыру, китапханә техникасын сатып алу. (электрон уку билетлары, штрих-кодлар, санагычлар)	ТР МК, ТР ММ, МБ, УКС	2020-2025	50	50	50	50	50	50
4.	Китап фондларының куркынычсызлыгын тәэмин итү шартларының гамәлдәге нормативларына туры китерү: керү ишекләрен ныгыту, төрәлөргә рәшәткәләр урнаштыру. Һәр китапханә оешмасына янгын сүндерү инвентаре сатып алу	МБ, АЖ БК, УКС	2020-2025						
				25	25	25	25	25	25
				30	30	35	35	40	40

5.	<p>Кулланучыларга хезмэт күрсэгүне оештыру; Алексеевск ҮКС сыналкка мэгълүмати-китапхане хезмәтен заманча оештыру формасы сыйфатында саклап калу; «2014-2022 елларга ТР мэдәниятен үстерү » дөүлөт программасын тормышка ашыру (2019 елның 6 июнене үзгәрешләр белән), «Китапханәләр һәм китапханә эше турында» ТР Законы; РФдә балалар һәм яшүсмерләр укуына ярдәм итү концепциясе (программасы) (РФ Хөкүмәтенен № 1155 күрсәтмәсе); ТР ММ һәм ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы мэдәни-мәгариф проекты «Мәктәп укучысының мэдәни нормативы»; 2016-2021 елларга «ТР Алексеевск муниципаль районы ҮКСы» МБУнең үсеш стратегиясе һәм 2030 елга кадәр чорга; «2018-2022 елларга китапханә эшен үстерү муниципаль программасы»; Тагарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы халкына китапханә-мәгълүмат хезмәтен күрсэгүне оештыру буенча муниципаль хезмәтләр күрсэгүнең сыйфат стандарты; «Балачак унеллыгы» федераль социаль программасы; «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә дөүлөт гаилә сәясәте концепциясе» һ. б.</p>	МБ	2020-2025	50	50	55	55	60	65
6.	«Милли китап:чуаш халкының горурылыгы» ижади проектын тормышка ашыру	ТР ММ, МБ, ҮКС	2021	0	100	0	0	0	0
7.	Китапханә жһазлары белән тәэмин итү: уку һәм компьютер өстәлләре, стеллажлар, урындыклар, китап шкафлары, кафедралар,	ТР ММ, АМР, БК, МБ, ҮКС	2020-2025	50	50	55	55	60	80

жалози	УКС	2020-2025							
8.	<p>Китапханә эше өлкәсендә норматив, методик һәм лингвистик аспектларны үстерү;</p> <p>Китапханә эшен регламентлаштыручы хокукий норматив актлар эшләү;</p> <p>Китапханә эше практикасында нәтижәле формалаф һәм методлар кертү, китапханәчеләрнең ижади башлангычларын үстерү;</p> <p>УКС һәм авыл филиаллары эшчәнлеген регламентлаштыручы документларны эшләү һәм раслау;</p> <p>«Ел китабы» республика конкурсында катнашу;</p> <p>«Лидер» ТР мәдәният министрлыгы премиясенә республика конкурсында катнашу;</p> <p>Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгының «Ижади эзләнү» премиясенә республика конкурсында катнашу;</p> <p>Ел саен уздырыла торган «Ел балалар китапханәсе» конкурсында «Авыл һәм балалар» номинациясе буенча катнашу;</p> <p>«Ел балалар китапханәчесе» республика конкурсында катнашу;</p> <p>Авыл җирлекләре территорияләрендәге иң яхшы мәдәният учреждениеләрен һәм аларның хезмәткәрләрен акчалата бүләкләү буенча республика конкурсында катнашу</p> <p>Республика конкурсында катнашу Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы</p>	УКС	2020-2025						
		10	10	12	12	15	15		
	ТР ММ, ТР МК	1	1	1	1	1	1		1
	ТР ММ, ТР МК	3	3	5	5	5	5		5
	МК РТ, НБ РТ	2	2	3	3	4	4		5
	ТР РБК, УКС	2	2	3	3	4	4		5
	ТР РБК, УКС	2	2	3	3	4	4		5
	ТР ММ, УКС	100	100	100	100	100	100		100
		50	50	50	50	50	50		50
		300	300	300	300	300	300		300
	ТРММ, җирле бюджет	5	5	5	5	5	5		5
	МБ, УКС	5	5	5	5	5	5		5
		50	50	55	55	60	60		60

	<p>грантына ижади проектлар «Ел китапханәсе» мәдәният бүлегең еллык премиясен тапшыру; Ел саен үткәрелә торган «Елның иң яхшы китапханәчесе» премиясен тапшыру; Ел саен Бөтенроссия китапханәләр көнен үткөрү</p>		2020-2025						
	<p>Балаларның, яшьләрнең һәм халыкның башка төркемнәренә таныл-белү һәм эстетик ихтияжларын канәгатьләндерү буенча үзекләштерелгән китапханәгәр системасы эшен оештыру. Китапны, китап укуларны алга этерү буенча мәдәни-агарту эшчәнлеген кичәйтү. УКС практикасында нәтижәле инновацион формалар һәм эш методларын кергү (кызыксыну клублары, китап театрлары, флеш-моблар, жәйге уку заллары, электрон презентацияләр һ. б.); Үзекләштерелгән китапханәләр системасы эшчәнлегенә төп юнәлешләре буенча мәдәни-белем бирү һәм таныл-белү-күнел ачу чаралары үткөрү; Милли мәдәниятнең китапханә-үзекләрен үстерү (Сахаровка авылы кит. – рус мәдәнияте үзәге; Чуваш Майнасы авылы кит. – чуваш мәдәнияте; Урта Тигәнәле авылы кит. – татар мәдәнияте; Краснобаран авылы кит. – керәшеннәр мәдәнияте үзекләре); Балалар үзек китапханәсен, мәктәпкәчә һәм мәктәп яшәндәге балаларга китапханә хезмәте күрсәтү үзәге буларак билгеләргә; Район китапханәләре тарихын торгызу буенча</p>	МБ, УКС	2020-2025	10	10	15	15	20	20

	эшне дәвам итәргә; Мөмкинлекләре чикләнгән балаларга хезмәт күрсәтү; Өлкән яшьтәге инвалидларга өйдә хезмәт күрсәтү; Шәхси ижади проектларны тормышка ашыру; «Укучының мэдәни нормативы» республика проектын тормышка ашыру.; Китапханә-филиалларның максатчан программаларын тормышка ашыру						10	10	15	15	15	20	20
	Барлығы:						1925	1725	1922	1922	1922	2118	2146

6. Милли мәдәниятне саклау һәм үстерү

№	Чаралар исеме	Жаваплы башкаруучылар	Үтәү вакыты(еллар)	Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сум)					
				2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Советы карлында милли мәдәниятләрне, горезф-гадәтләрне һәм йолаларны үстерү буенча даими комиссия тәү.	МБ	2020-2025	0	0	0	0	0	0
2.	Район мәдәният йортының методик кабинеты тарафыннан методик әдәбият нәшер итү.	ОМБ, РМЙ	2020-2025	20	25	30	35	40	40
3.	Клуб учреждениеләре каршындагы милли-мәдәни үзәкләрне үстерү: Ялкын авыл мәдәният йорты (рус.), Кыр Шонталысы авыл мәдәният йорты (таг.), Чуаш Майнасы авыл мәдәният йорты (чуаш.), Родники авыл мәдәният йорты (морд.), Кр. Баран авыл	ОК, РДК, Исполкомы СП	2020-2025	50	55	60	65	70	75

мәденият йорты (көрешен), Қоры Көрнеле авыл мәденият йорты (тат.), Сахаровка авыл мәденият йорты (рус.), Урта Тигенеле авыл мәденият йорты (тат.), Юеш Көрнеле авыл мәденият йорты(үзбөк).											
4. Күргэмә - ярминкәләр, халык-сәнгат һәм декоратив кәсепләр буенча фестивальләр үткәру, шулай ук мондый чараларда республика дәрәжәсендә катнашу	ОМБ, РМЙ, АЖ БК	2020-2025	100	150	200	250	250	250	300		
5. Массакүләм мөғлүмәт чараларында, социаль чөлтөрләрдә милли мәдәниәтне саклау һәм үстөрү чараларын даими яктырту.	МБ, РМЙ	2020-2025	10	15	20	25	30	35	35		
6. Район Сабантуй бәйрәме һәм авыл Сабантуе	АМР БК, МБ, АЖ БК	2020-2025	500	550	600	650	700	800			
7. Республика Көнө. Бистә көнө.«Алексеевск крае гасырларда яшә» милли мәдәниәтләр бәйрәме. Халык күнәл ачуы.	МБ, АМР БК	2020-2025	800	850	900	950	1000	1200			
8. Нәүрүз төрки халыклар бәйрәме.	МБ, РМЙ	2020-2025	20	25	30	35	40	45			
9. Май чабу бәйрәме, Кыш озату бәйрәме.	МБ, РМЙ, СТЯБ	2020-2025	20	25	30	35	40	45			
10. Родникида һәм Красный Баранда Питрау бәйрәме.	МБ, АЖ БК	2020-2025	20	25	30	35	40	45			
11. «Рамазан» милли бәйрәме	РМЙ, АЖ БК	2020-2025	20	25	30	35	40	45			
12. Корбан бәйрәме	РМЙ, АЖ БК	2020-2025	30	35	40	45	50	55			
13. «Троица» рус бәйрәме (фольклор бәйрәме).	МБ, РМЙ, АЖ БК	2020-2025	30	35	40	45	50	55			
14. Раштуа теләләре Раштуа очрашулары, утырмалар.	МБ, АЖ БК	2020-2025	20	25	30	35	40	45			
15. Балалар өчен пасхаль күнәл ачулар, уеннар, әйлән-бәйлән .	МБ, АЖ БК	2020-2025	20	25	30	35	40	45			
16. «Каз өмәсе» милли бәйрәме.	МБ, АЖ БК	2020-2025	30	35	40	45	50	50			

17.	Алма спассы. Пирог бэйрәме. Бал спасы. Балалар өчен баллы тәм-томнар бэйрәме..	МБ, АЖ БК	2020-2025	20	25	30	35	40	45
18.	«Уяв» Чуаш милли бэйрәме.	МБ, АЖ БК	2020-2025	70	75	80	85	90	90
19.	Яшьләр өчен Яна ел Бал-Маскарадары.	МБ, РМЙ, АМЙ, АЖ БК	2020-2025	100	150	200	250	300	350
20.	Балалар өчен яңа ел тамашасы.	МБ, РМЙ, АМЙ, АЖ БК	2020-2025	50	55	60	65	70	75
21.	Гаилә, мөхәббәт һәм тугрылык көне. Гаилә бэйрәмнәре.	МБ, РМЙ, АМЙ, АЖ БК	2020-2025	50	55	60	65	70	70
22.	Әниләр Көне. (бэйрәм концертлары, күп балалы аналарны, солдат әниләрен, тыл хезмәтченнәрен хөрмәтләү)	МБ, РМЙ, АМЙ, АЖ БК	2020-2025	50	55	60	65	70	75
23.	Ватанны Саклаучылар Көне.	МБ, РМЙ, АМЙ, АЖ БК	2020-2025	50	55	60	65	70	75
24.	Талантлы яшьләр район фестивале.	АМР БК, СТЯБ, РМЙ	2020-2025	200	250	300	350	400	450
25.	Халыкара өлкәннәр көне.	МБ, СЯБ	2020-2025	50	55	60	65	70	75
26.	Халыкара хагын-кызлар көне. Бэйрәм чаралары.	МБ	2020-2025	50	55	60	65	70	75
27.	Мәдәният хезмәткәрләре көне. Һөнәри бэйрәм.	МБ	2020-2025	50	55	60	65	70	75
28.	Яшьләр көзгә балы. Балалар көзгә уены.	РМЙ, АМЙ	2020-2025	30	35	40	45	50	50
29.	Жиңу Көне. Тематик чаралар циклы.	МБ	2020-2025	400	450	500	550	600	650
30.	Үзешчән сәнгатьгә катнашучылар һәм үзешчән авторларның район бэйгесе.	МБ	2020-2025	15	20	25	30	35	40
31.	«Русская песня» район смотр-конкурсы	МБ	2020-2025	15	20	25	30	35	40
32.	«Алексеевские таланты» район смотр-конкурсы	МБ	2020-2025	15	20	25	30	35	40
33.	Район хәрби хезмәткә чакырылучылар көне	СТЯБ, МБ	2020-2025	20	25	30	35	40	40
34.	Көлкә кенәнә багышлап «Кәлергә рөхсәт	РМЙ, АМЙ	2020-2025	10	15	20	25	30	35

48.	Владимир шәһәрәндә региональ Сабантуй үткөрүдә катнашу	РМЙ, АМР БК	2020-2025	0	0	0	0	200
49.	«Яңа уңыш әйлән-бәйлән» фольклор бәйрәме.	ОК, РДК, СДК, СК	2020-2025	50	55	60	65	75
50.	«Түгәрәк уен» район татар фольклоры фестивал-конкурсы	ОК	2020-2025	50	55	60	65	75
51.	«Исәнме, сөйкемле авыл» - кече авыл бәйрәмнәре. (Әшнәк, Рус Морасасы, Приозерное, Савинский поселогы, Бутлеровка, Сакон, Караваево, Масловка, Горка, Ивановский поселогы.)	ОК, РДК	2020-2025	50	55	60	65	75
	Барлығы:			3600	4210	4820	5430	6940

7. Кинематография, прокат һәм кинофильмнар күрсәтү үсеше

№	Чаралар исеме	Жаваплы башкаруучылар	Үтәү вақыты (еллар)	Еллар буенча финанслау (мең сумнарда)					
				2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Кинозал өчен заманча креслолар сатып алу һәм урнаштыру	Киноучреж дение	2020-2025	500	0	0	0	0	0
2	Заманча гардероб сатып алу һәм урнаштыру	Киноучреж дение	2020-2025	50	0	0	0	0	0
3	Автотранспорт сатып алу	Киноучреж дение	2020-2025	500	0	0	0	0	0
4	Массакуләм ел саен үткәрелә торган чаралар һәм кинофестивальләр: «Балалар киносының зур бәйрәме»; «Киномарафон-Жиңүнең сүнмәс уты» «Хокук бозуларны профилактикалау һәм хокукый аңны формалаштыру буенча» репертуар планнары нигезендә социаль юнәлештәге чаралар, тормыш	Киноучреж дение	2020-2025	0	0	0	0	0	0

иминлеге нигезләре, терле белем тармакларын пропагандалау, киночарасы; Тематик кино күрсәтү: «Мое Отечество», «Экраг и книга», «О, женщина, краса земная!», «Татарстан. Века и годы», «День пожилого человека», «За мир без наркотиков», «Здоровый образ жизни- здоровая нация», «Осторожно!Огонь!», «Великая Победа», «Не сломай своея судьбу»														
Барлығы:								1050,0	0	0	0	0	0	0

8. Мәдәният өлкәсендә бюджет чараларын куллануның нәтижеләлелеген арттыру, мәдәният өлкәсенә өстәмә ресурслар жәлеп итү өчен шартлар тудыру.

№ т/б	Чаралар исеме	Жаваплы башкаручыла р	Үтәү срогы (еллар	Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сумнарда					
				2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Мәдәният үчреждениеләренә мағди-техник базасын ныгыту: Капиталь ремонт: - Зур Полянка авыл мәдәният йорты - Зур Тигәнәле авыл мәдәният йорты - Караваево авыл клубы - Югары Тагар Майнасы авыл мәдәният йорты - Савиново авыл клубы - Шама авыл мәдәният йорты - Чуваш Майнасы авыл мәдәният йорты	МБ, РМЙ, АЖ БК	2020 2021 2021 2021 2022 2023 2024	13000	15050 7500 13000	8500	15500	20100	0

	ар	ар)											
	МБ, РМБ, СТЯБ	2020-2025	10	15	20	25	30	40					
1	Сәнгать коллективларының, аерым башкаруучыларның республиканың зур, халыкара һәм Россия конкурсларында катнашуы: «Уяв», «Каравон», «Валда шинясь», «Питрау», «Сабантуй» (шулай ук Казанда «Русское подворье» проекты белән)	2020-2025	10	15	20	25	30	40					
2	«Алексеевские перезоны» чаң чыны һәм рус жыры фестивален уздыру	2020-2025	900	900	900	900	900	900					
3	«Родниковый рай» район бәйремен үткөрү	2020-2025	200	250	300	300	300	400					
4	«Иске Казан Түгәрәк уены» татар фольклор коллективларының республика конкурсында катнашу	2020-2025	10	10	15	15	20	30					
5	Республика этномәдәни фестивалендә катнашу «Безнең йорт-Татарстан»	2020-2025	10	15	20	20	25	30					
6	Традицион музыка уен коралларында башкаруучыларның «Күп авазлы Татарстан» Республика фестивал-конкурсында катнашу	2020-2025	5	5	10	10	15	20					
7.	Татар халык биео һәм этнографик биео буенча «Шома бас» хореография һәм фольклор коллективларының республика смотр-конкурсында катнашу	2020-2025	7	8	9	10	11	15					
8	«Балкыш» («Сияние») ветераннар арасында үзешчән башкаруучыларның республика фестивале	2020-2025	20	25	30	35	40	70					
9	Татар шагыйре Г. Тукайның тууына 135 ел тулуга багышланган «Минем кайгылы сазым» бәйремен уздыру	2021	0	15	0	0	0	0					
10	Рус язучысы А. С. Пушкинның тууына 225 ел	2024	0	0	0	0	15	20					

10. Мәденият һәм сәнгать хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү, муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә социаль ярдәм күрсәтү

№ т/б	Чаралар исеме	Жаваплы башкаручыла р	Үтәү срогы (еллар	Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сумнарда)					
				2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	2012-2018 елларга Муниципаль мәдәният учреждениеләрендә хезмәт өчен түләү системасын этаплап камилләштерү программасы нигезендә кабул ителгән мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәт хақы дәрәжәсен арттыру (юл картасы)	МБ, РМЙ, УКС, ТЯМ	2020-2025	27,9	29,3	36,9	45,9	48,3	49
2	Барлык дәрәжәдәге белгечләргә ихтыяж мониторингы, белгечләргә гаризалар һәм уку йортларына мәдәният һәм сәнгатькә кабул итү планын, шул исәптән максатчан юнәлешләр буенча формалаштыру.	МБ, РМЙ, УКС, ТЯМ	2020-2025	5	6	6	7	10	10
3	Югары һәм урта махсус уку йортларында белгечләргә махсатчан әзерләүгә социаль заказ әзерләү.	МБ, РМЙ, УКС, ТЯМ	2020-2025	4	4,5	5	5,5	6	6
4	Югары һәм урта мәдәният һәм сәнгать махсус уку йортларында укып чыгучылар ярминкәләрендә кагнашу.	МБ, РМЙ, УКС, ТЯМ	2020-2025	10	15	20	25	30	30
5	Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгының өстәмә һөнәри беләм биру институты планы нигезендә мәдәният учреждениеләре житекчеләре һәм белгечләренң квалификациясен һәм һөнәри әзерлекләрен күтәрү.	МБ, РМЙ, УКС, ТЯМ	2020-2025	100	120	130	145	150	150
6	Мәктәпне тәмамлаучылар арасында һөнәри юнәлеш биру эшенә, тәҗрибә алмашу юлы белән	МБ, РМЙ, УКС, ТЯМ	2020-2025	20	25	30	35	40	45

	квалификацияне күтүргө багышланган чаралар (практикумнар, семинарлар, күрсәтмә чаралар, методик тикшерүүләр һ.б.)									
7	Бүлөкләү законнары нигезендә мәдәният хезмәткәрләрен мактаулы исемнәргә, Мактау грамоталарына һәм башка мактаулы бүләкләргә тәкъдим итү.	РМЙ, УКС, ТЯМ, БСМ	2020-2025	0	0	0	0	0	0	0
8	Республика смотр-конкурсларында, фестивальләрдә һ. б. чараларда призылы урыннар алган юбилярлары, грантлар жиңүчеләрен, житәкчеләрне бүләкләү.	РМЙ, УКС, ТЯМ, БСМ	2020-2025	100	125	135	145	155	160	160
	Барлыгы:			266,9	324,8	362,9	408,4	439,3	450,0	450,0

Кулланылган кыскартылмалар:

ТР ММ – Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы,

ТР МК – Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы,

ТР РБК – Татарстан Республикасының Республика балалар китапханәсе,

ИУБ – Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының инфраструктура үсеше бүлеге,

АЖ БК – авыл жирлекләре башкарма комитетлары,

МБ – Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге,

БГАИиПМЗ – Биләр дәүләт тарих-археслогия һәм табигать музей-тыюлыгы,

БСМ – «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Балалар сәнгать мәктәбе»ӨББМББО

СТЯБ - Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының яшыләр эшләре, спорт, туризм бүлеге,

ТЯМ – Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «В. И. Абрамов исемендәге Туган як музей»

РМЙ – «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәдәният йорты» МБУ

АМЙ – авыл мәдәният йорты,

АК – авыл клубы,

Киноучреждение – Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль киноучреждение

УКС – «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы»МБУ

РМБ – «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мегариф бүлеге»МКУ

СЯБ – Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Алексеевск муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге

АМР БК – Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты

АМР – Алексеевск муниципаль районы

Башкарма комитетның

Эшләр идарәчесе



Г.Ә. Йосыпова